

ЄВРОРЕГІОН “ВЕРХНІЙ ПРУТ” — КОНСТИТУЮВАННЯ, КОНКРЕТНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

З.С.Бройде —Державний НТЦ «Екоресурс» м. Чернівці, Україна

e-mail: broyde@sacura.chernovtsy.ua

Політико-економічний процес регіоналізації характеризується збільшенням ролі територіальних структур, як певних елементів організації суспільства, що розвиваються на базі конкретних геоландшафтних і комунікаційних систем. Для країн з еволюційним шляхом розбудови демократичних цінностей, правових і господарських систем регіоналізація ініціюється “знизу”, тобто через самоорганізацію менших осередків (комуни, комерційні і виробничі асоціації, потреби у розв’язанні спільних проблем тощо).

У посттоталітарних країнах регіоналізація розвивається “згори”, приклади чого являють в останнє десятиріччя Росія і Китай. В залежності від традицій та стабільності центральної влади ці процеси також можуть йти різними шляхами. Послідовний розвиток регіоналізму як одного з елементів розбудови сучасного Китаю істотно відрізняється від коливань між ельцинським “пусть каждый возьмет столько суверенитета...” та путінським введенням інституту “генерал-губернаторів”. При цьому особливу увагу привертає питання щодо відповідності моделі регіонального розвитку, яка обирається [1], і тим механізмом управління, що існує чи передбачається [2, 3].

У розбудові концепцій регіонального розвитку та регіональної політики слід виділити 3 основних вихідних аспекти:

- власний потенціал регіону;
- роль і значущість регіону в державі;
- можливості участі регіону в міжнародному співробітництві.

Для України останній фактор має неабияке значення, враховуючи те, що з 25 її областей (у т.ч. АР Крим) 19 є прикордонними, а такі особливості як, наприклад, наявність традиційних торгових шляхів та транспортних коридорів відіграватиме все зростаючу роль по всіх названих аспектах [4].

Аналогія [5] між побудовою сьогодишньої Європи Регіонів та термодинамічними закономірностями змін структури внутрішньо і зовнішньо напруженого металу (блоків, зерен, субзерен та їхніх границь) також підтверджує значущість прикордонних регіонів та їх “пристосованості” до сучасних реалій для забезпечення сталого розвитку в окремих країнах і для континенту в цілому.

Тривалий процес [6] утворення Єврорегіону “Верхній Прут”, яким завершилося формування системи транскордонних єврорегіональних структур вздовж всього західного кордону України, на останньому етапі складався з ряду неординарних рішень.

1. Головні спірні питання щодо:

- взаємовідносин центральної, регіональної та місцевої влад у формуванні та подальшому функціонуванні Єврорегіону;
- розбудови Єврорегіону за принципами сталого розвитку, техногенно-екологічної безпеки і раціонального ресурсокористування (Екоєврорегіон);
- субрегіонального партнерства з ЄС

було винесено на розгляд спеціалізованого семінару Інституту Схід-Захід у Будапешті [7], а потім - 7^{ої} Європейській Конференції Прикордонних Регіонів, проведеної Радою ЄС [8]. Схвалення основних елементів Угоди про утворення Єврорегіону “Верхній Прут” з Екоєврорегіоном в його складі у заключних документах цих форумів дозволило поступово зняти основні розбіжності між сторонами.

2. Напередодні нового 2000 року голова Чернівецької облдержадміністрації запросив на зустріч всіх керівників представницької і виконавчої влади румунських і молдовських повітів, на якій 29.12.99 було спільно укладено Декларацію про завершення утворення Єврорегіону “Верхній Прут”. Вже 10.01.2000 р. їх уповноваженими представниками було парафовано текст Угоди, а у березні 2000 р. всіма членами майбутнього Єврорегіону разом з австрійськими партнерами були подані спільні проекти на конкурс програми TACIS з транскордонного співробітництва

3. Паралельно Чернівецька область та Ботошанський повіт Румунії активно співпрацювали у 1999-2000 рр. за українсько-австрійсько-румунським проектом [9] програми TACIS/PHARE з транскордонного співробітництва, схему реалізації якого наведено у [5], а також за румунсько-українським проектом програми PHARE-Credo зі створення екологічного центру в м. Бучеча.

4. У квітні 2000 р. Програмою ООН в Україні було проведено регіональний семінар [10], на якому співпрацювали компетентні представники урядових структур та всіх прикордонних адміністративно-територіальних одиниць України і Румунії. В його пленарному засіданні також взяв активну участь голова Ради депутатів округу Швабія д-р Георг Зімнахер. Семінар визначив коло пріоритетних питань і шляхів їх вирішення, закликавши у заключному Зверненні до поєднання заходів з розв’язання екологічних проблем із запровадженням в Екоєврорегіоні ресурсоенергозберігаючих технологій та екологічно чистих виробництв.

5. Наприкінці квітня 2000 р. керівні особи всіх майбутніх членів Єврорегіону “Верхній Прут” зустрілися з представницькою делегацією землі Карінтія і обговорили широке коло питань щодо участі постійних субрегіональних партнерів з ЄС в Єврорегіоні та щодо конкретних спільних проектів, а також разом прийняли участь у Міжнародній конференції за проектом “Ecoprofit” програми TACIS.

6. В червні 2000 р. у Аугсбурзі була підписана унікальна навіть для Європи Регіонів Спільна заява “Чотири регіони для Європи” про субрегіональне партнерство баварського округу Швабія та французького департаменту Майєн з Чернівецькою областю України та Сучавським повітом Румунії.

7. У травні-червні 2000 р. Інститут Схід-Захід провів за підтримкою керівництва України, Румунії і Республіки Молдова нараду в Одесі з розв’язання існуючих проблем транскордонного співробітництва та, надалі, за підтримкою уряду і Верховної Ради України у Києві – з обговорення Концепції державної регіональної політики в Україні. Висвітлення на цих нарадах напрацювань, пов’язаних з формуванням Єврорегіону “Верхній Прут”, показало, що ряд нових механізмів співробітництва влад різних рівнів між собою та з закордонними партнерами, так само як і застосування регіональних механізмів сталого соціально-економічного розвитку та техногенно-екологічної безпеки може успішно використовуватися як у транскордонному співробітництві унітарних країн із залученням субрегіональних партнерів з ЄС, такі для “внутрішніх потреб” регіональної політики та регіонального розвитку в Україні.

8. Перед підписанням Угоди про утворення Єврорегіону “Верхній Прут” на заключній підготовчий нараді (яка відбулася у м. Белць 22.08.2000 р. рівно через 3 роки після початку переговорів про створення Єврорегіону та Екоєврорегіону) уповноважені представники всіх членів Єврорегіону одностайно вирішили спільно представити його на Будапештському Форумі Центрально-Європейської Ініціативи у листопаді 2000 р. та узгодили наступний перелік пріоритетних сфер та механізмів спільної діяльності в Єврорегіоні.

РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ НА РІВНЯХ ТРАНСЄВРОПЕЙСЬКИХ КОРИДОРІВ ТА МІСЦЕВИХ СПОЛУЧЕНЬ

- Взаємоузгоджені проекти, спрямовані на збільшення обсягів, підвищення якості та розбудову інфраструктури вантажопасажирських перевезень по трансєвропейських залізничних і автомобільних коридорах та у місцевому транскордонному сполученні.
- Здійснення узгоджувальних заходів з уніфікації транспортної документації.
- Проведення спільних заходів щодо узгодженого методологічного і метрологічного забезпечення та поступової взаємовизнаної сертифікації рухомого складу, елементів інфраструктури та усієї сфери транспортно-комунікаційних послуг з послідовним наближенням до європейських норм і стандартів.

РОЗВИТОК ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ НА РІВНЯХ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВНИХ МЕРЕЖ ТА ЛОКАЛІЗОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

- Спільне з європейськими партнерами визначення і послідовне запровадження енергозберігаючих технологій, нетрадиційних джерел та утилізації вторинних енергетичних ресурсів у пріоритетних галузях Єврорегіону.
- Визначення можливостей взаємопостачання електроенергії з використанням потужностей Новодністровської ГАЕС та наявних електромереж в Єврорегіоні.
- Спільне вивчення можливостей поєднання централізованих систем енергозабезпечення з розвитком локалізованих джерел енергопостачання.
- Узгоджене метрологічне забезпечення системи енергозабезпечення і енергоспоживання, співробітництво у сфері контролю за транзитом енергоносіїв та забезпечення якості енергозберігаючих технологій і матеріалів у пріоритетних галузях Єврорегіону.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ВОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ВОДОКАНАЛІЗАЦІЙНИХ СИСТЕМ

- Визначення і запровадження спільно з європейськими партнерами економічних та екологічно безпечніших схем та технологій водокористування.
- Спільне визначення та впровадження більш ефективних технологій водопідготовки та очищення стічних вод.
- Узгоджене метрологічне забезпечення контролю за водоспоживанням та моніторингу стану водних об'єктів.
- Послідовна гармонізація системи водокористування членами Єврорегіону з європейськими нормами та вимогами міжнародних конвенцій.

ЛІСОКОРИСТУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ЛІСОВОЇ І ДЕРЕВООБРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ, АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ І ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

- Спільне з європейськими партнерами застосування сучасних і традиційних для регіону технологій лісокористування і лісозаготівлі, у першу чергу в гірських районах.
- Застосування сучасних ресурсозберігаючих технологій (з можливістю використання second-hand обладнання) для перероблення деревини, легкої промисловості та харчо-переробної промисловості.

- Конструювання ерозійно стійких агроландшафтів у басейнах річок та на гірських схилах з врахуванням прогнозованих факторів техногенно-екологічної небезпеки.
- Налагодження співробітництва органів стандартизації, метрології та сертифікації щодо підтвердження відповідності товарів та взаємообмін консалтинговими послугами у означених сферах.

РОЗВИТОК ТРАНСКОРДОННОЇ ТОРГІВЛІ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ ТА ЗБІЛЬШЕННЯ ТРАНЗИТНОЇ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Проведення за участю європейських партнерів вивчення потенціалу розвитку транскордонного ринку в Єврореґіоні.
- Налагодження через наявні торгівельно-промислові структури регулярного обміну даними із застосуванням сучасних інформаційних технологій.
- Спільне вивчення можливостей застосування наявної банківської мережі та залучення європейських партнерів для кредитування торгівельних операцій і розвитку малого бізнесу та покращання розрахунків в Єврореґіоні (у т.ч. із застосуванням національних валют).
- Вдосконалення і спрощення систем транскордонного оподаткування і контролю у відповідності з європейськими нормами в межах національних законодавств.

РОЗВИТОК СУЧАСНИХ ВИДІВ ТРАНСКОРДОННОГО ТУРИЗМУ

- Відпрацювання із залученням європейських партнерів туристичних транскордонних маршрутів та можливостей розвитку туристичної інфраструктури за спеціалізованими (етно-культурними, релігійними, еко-сільськими та іншими) турами в Єврореґіоні.
- Вироблення узгоджених пропозицій щодо здійснення трьома країнами пілотних проектів зі спрощення прикордонного та митного контролю для туристичних груп.
- Сертифікація туристичних послуг в Єврореґіоні та послідовна гармонізація з європейськими вимогами.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ І РЕКРЕАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ЄВРОРЕГІОНІ

- Налагодження за підтримкою європейських партнерів системи надання спеціалізованої допомоги у сферах кардіології, офтальмології, педіатрії, шкіряно-венерологічних захворювань та з медико-екологічних проблем.

СПІЛЬНА РОЗБУДОВА СИСТЕМИ ОСВІТИ, НАУКОВОГО І КУЛЬТУРНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ЄВРОРЕГІОНІ

- Вдосконалення системи обміну учнями, викладачами навчальних закладів та науковцями у Єврореґіоні та спільних обмінів з європейськими партнерами.
- Участь аматорських творчо-професійних колективів в культурно-мистецьких заходах Єврореґіону.
- Розширення обмінів експозиціями, концертними програмами, аудіо- та відеоінформацією.
- За участю європейських партнерів проведення спільних культурно-освітніх проектів і заходів з відновлення історико-культурних зв'язків і традицій в Єврореґіоні.

ПОСЛІДОВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ТЕРИТОРІЯХ ЧЛЕНІВ ЄВРОРЕГІОНУ ТА У БАСЕЙНАХ ПРИКОРДОННИХ РІЧОК ШЛЯХОМ РАЦІОНАЛІЗАЦІЇ РЕСУРСКОРИСТУВАННЯ, ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА СТВОРЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ЦЕНТРУ ЧИСТИХ ВИРОБНИЦТВ

- Послідовне запровадження принципів та методології чистого виробництва, попередження забруднень, та оцінки життєвого циклу продукції, товарів і послуг в

усіх сферах господарчої та транскордонної діяльності Єврорегіону. Створення під егідою UNIDO/UNEP системи регіональних центрів “Cleaner Production”.

- Спільна розбудова транскордонної системи національних парків і заповідників та проектів зі збереження біорізноманіття на базі міжнародних конвенцій.
- Принципове вдосконалення на основі вже існуючих транскордонних проектів системи спільного екологічного моніторингу у басейнах річок, обліку і паспортизації відходів та інших техногенних факторів впливу на довкілля та послідовне спрямування усієї господарчої діяльності у сфері виробництва і споживання на раціональне ресурсоенергокористування
- Створення за підтримкою міжнародних структур системи прогнозування, попередження та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та оперативної взаємодії національних територіальних підрозділів в межах Єврорегіону.
- Взаємоузгоджений розвиток системи управління станом довкілля згідно із стандартами ISO 14000 та експериментальне відпрацювання на базі Екоєврорегіону можливостей гармонізації національних законодавств і нормативних баз між собою та з директивами ЄС,

а також:

- налагодження транскордонних міжпартійних зв'язків між впливовими політичними організаціями в Єврорегіоні;
- встановлення взаємодії між ЗМІ членів Єврорегіону для забезпечення поінформованості населення і широкої підтримки ним діяльності Єврорегіону.

На урочистостях, присвячених підписанню Угоди про утворення Єврорегіону “Верхній Прут”, у м. Ботошани 22. вересня 2000 р. послы України в Румунії та Республіці Молдова, посол Румунії в Кишиневі та молдовський посол в Бухаресті від імені керівників своїх урядів висловили зацікавленість керівництва своїх країн та їхні наміри надавати підтримку діяльності Єврорегіону.

Напрацювання у сфері транскордонного співробітництва не обмежувались тільки вирішенням практичних завдань. Технічною проблемою, яка вперше виникла при підписанні документів Єврорегіону “Нижній Дунай”, стала необхідність одночасного формального використання румунської та молдовської мов, як того вимагають конституції цих країн. Щоб зняти цю проблему, при підписанні Угоди про утворення Єврорегіону (укладеної українською, румуно-молдовською та англійською мовами) та у двосторонніх документах (українською та румуно-молдовською мовами) була застосована нетрадиційна форма паралельного запису тексту документу одразу ж трьома (або двома) мовами. На наступній сторінці, як приклад, наведено останній аркуш Угоди про утворення Єврорегіону “Верхній Прут”. Очевидно, що така форма виключає необхідність перераховування в кінці документу тих мов, на яких він укладений, і вказується лише кількість автентичних примірників.

Такий запис значно полегшує як написання, так і переклад документів, оскільки один і той же фрагмент тексту (абзац чи стаття) в усіх мовах знаходиться на одному і тому ж аркуші. Покращуються і умови наступної роботи з документами, оскільки всі учасники працюють з одними й тими ж сторінками.

Однак значно важливішим результатом роботи над створенням цього Єврорегіону стали напрацювання і перший досвід субрегіонального співробітництва адміністративно-територіальних одиниць східноєвропейських країн з аналогічними

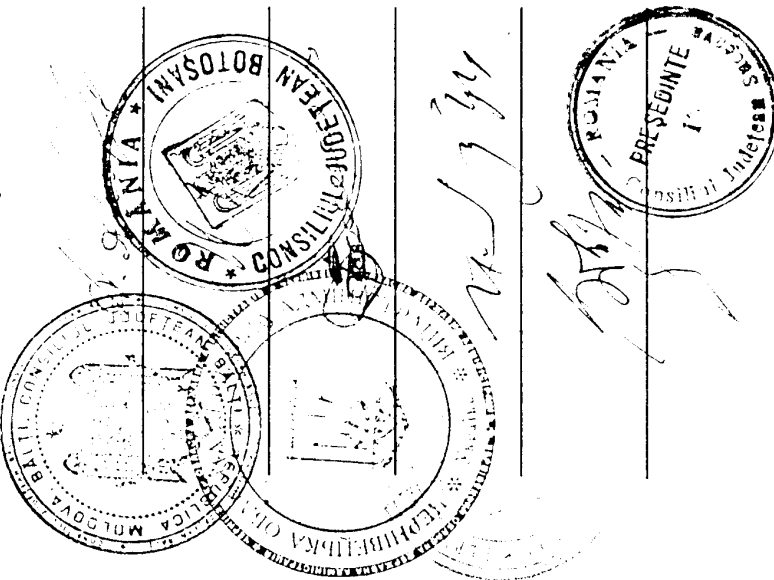
Цю Угоду вчинено у місті Ботошани 22 вересня 2000 року в п'яти оригінальних екземплярах, всі тексти є рівно автентичними. У разі розбіжностей у тлумаченні, перевага надається англійському текстові.

Prezentul Acord a fost încheiat în municipiul Botoșani, la data de 22 septembrie 2000, în cinci exemplare originale, toate textele fiind egal autentice.

În caz de divergență în interpretare, textul în limba engleză va prevala.

This Agreement has been concluded in Botoșani, on the 22nd of September 2000, in five original copies, all the texts being equally identical.

In case of interpretation divergence, the text in English will prevail.

Ніколас Кирилчук, голова Бельської повітової ради, Республіка Молдова

Nicolae Chirilciuc, Președintele Consiliului Județean Bălți, Republica Moldova

Nicolae Chirilciuc, President of Bălți County Council, Republic of Moldova

Іоан Анікулєсе, голова Ботошанської повітової ради, Румунія

Ioan Aniculăse, Președintele Consiliului Județean Botoșani, România

Ioan Aniculăse, President of Botoșani County Council, Romania

Теофіл Бауер, голова Чернівецької обласної державної адміністрації, Україна

Teofil Bauer, Șeful Administrației Regionale de Stat Chernivtsy, Ucraina

Teofil Bauer, Chief of Chernivtsy State Regional Administration, Ukraine

Іон Гуцу, голова Єдинецької повітової ради, Республіка Молдова

Ion Guțu, Președintele Consiliului Județean Edineț, Republica Moldova

Ion Guțu, President of Edineț County Council, Republic of Moldova

Гавріл Мирза, голова Сучавської повітової ради, Румунія

Gavril Mirza, Președintele Consiliului Județean Suceava, România

Gavril Mirza, President of Suceava County Council, Romania

структурами в ЄС. Такі напрацювання на основі давніх історичних зв'язків майже всіх західно-українських областей із сусідніми східноєвропейськими країнами (особливо за часів спільного перебування у складі Австро-Угорської імперії) вперше були відзначені Президентом України на II самміті Україна ЄС у Відні в жовтні 1998 р. як новий додатковий механізм інтегрування до ЄС. Одразу ж після цього така точка зору була схвально сприйнята і на українсько-румунсько-молдовському самміті в Кишиневі.

Подальше розвинення цієї ідеї відбулося під час державного візиту та самміту в Німеччині влітку 2000 р. у виступах Президента України, міністрів закордонних справ, економіки та екології і природних ресурсів. Було відзначено, що співпраця України з Німеччиною як з найпотужнішою країною Європи – членом Великої Сімки та впливовим партнером у складі ЄС і НАТО, може і повинна розвиватися не тільки на рівні міждержавних відносин. Досвід сучасних євро регіонів вже довів, наскільки гнучкішими і ефективнішими можуть бути безпосередні стосунки владних, громадських і бізнесових структур на субрегіональному рівні. Цей аспект регіонального співробітництва набув нового поступу внаслідок нещодавнього доповнення Протоколом №2 Мадридської Конвенції 1980 р., який у травні 2000 р. виповнилося 20 років.

Подальші українсько-німецькі відносини, окрім макрорегіональних аспектів, доцільно розбудовувати і на рівні субрегіонального співробітництва як у процесі розбудови Україною системи євро регіонів вздовж західного кордону, так і у намаганнях розвитку аналогічної співпраці на Сході та Півночі.

Для України є дуже важливим унікальний історично-правовий досвід Німеччини щодо формування державності та збалансованості загальноєвропейських, блокових, територіальних і місцевих інтересів у не менш складних ніж в Україні геополітичних умовах. Істотне значення мають і напрацювання Німеччини щодо розвитку економіки країни в умовах одночасного “зовнішнього” включення до багаторівневої системи Європейської Співдружності та паралельного “внутрішнього” інтегрування східних земель колишньої НДР до ФРН.

Безпосередня субрегіональна співпраця зробить доступнішим для широкого кола керівних і бізнесових структур досвід розбудови територіальних господарчих комплексів, вдосконалення систем управління, взаємодії виконавчої і представницької влади усіх рівнів та можливості отримання безпосередньої економічної, фінансової підтримки і кооперування на рівні відповідних владних інституцій, підприємницьких і банківських структур.

Для певних регіонів на Сході України це збільшить можливості запозичення повномасштабних механізмів розв'язання таких гострих проблем як, наприклад, реструктуризація регіональних вугледобувних комплексів. Цей досвід передбачає одночасне вирішення соціальних питань, що виникають при закритті шахт, та переорієнтацію трудового потенціалу регіону. Іншим пріоритетним для ряду регіонів України є німецький досвід організації виробництва екологічно чистої продукції (“organic food”) на незабруднених землях, доля яких складає в Україні понад 10 млн. га.

Зрозуміло, що розвиток субрегіональної співпраці вимагає послідовних узгоджених зусиль з обох сторін і не може сам по собі охопити одразу ж всі регіони на-

ших країн. Тому пропонується пілотне відпрацювання субрегіональних стосунків у євро регіонах, створених Україною вздовж її західного кордону із сусідами.

За таким підходом особливий інтерес серед німецьких земель викликає Баварія як найстаріший регіональний партнер України ще з часів СРСР і як впливовий член Центрально-Європейської Ініціативи – найбільшого з євро регіональних утворень.

Означені фактори у стосунках з ФРН можуть впливати як на успішність транснаціональних ініціатив України (транспортувальні системи, інтегрування з євро регіональними структурами і т. ін.), так і на розв'язання більш “заземлених” економічних питань локального характеру. Останнє твердження обумовлене зростанням ролі органів місцевого управління в Європі та, відповідно, можливостей налагоджування ефективної “горизонтальної” співпраці між відповідними територіальними інституціями.

Тобто розвиток субрегіональних зв'язків між адміністративно-територіальними одиницями України (областями, містами, районами) і ФРН (землями, округами, муніципалітетами, комунами) може створити додатковий “вимір” як для безпосереднього розвитку стосунків з Німеччиною, так і для інтегрування через ці стосунки до існуючих міжнародних структур.

Досвід формування Екоєвро регіону в рамках “Євро регіону “Верхній Прут”, довів, що використання моделей орієнтованих на сталий розвиток і управління станом довкілля (стандарти ISO14000) знаходить суттєву політичну підтримку на Заході як від владних структур усіх рівнів, так і з боку громадської думки та неурядових організацій. Це пов'язано з реальною зацікавленістю у зменшенні ризиків економічного співробітництва, отримання більш достовірної інформації про об'єкти такої співпраці та більшою ефективністю вкладання коштів європейських програм у структури з тривалою перспективою.

Для української сторони таке співробітництво [9] відкриває на рівні територіальних одиниць та конкретних підприємств основні шляхи підвищення конкурентоспроможності продукції через зменшення її енергоресурсоємності, яка водночас, є головним джерелом техногенно-екологічної небезпеки. В результаті, синтез західних та власних підходів до розв'язання означених проблем у такій спосіб поступово утворить постійно діючу, взаємоприйнятну та цілісну систему аудиту і оцінки як для адміністративно-територіального і економічного управління, так і для безпосередньої господарчої діяльності підприємств, а також - інвестиційної та приватизаційної діяльності.

Такій підхід повністю відповідає генеральній Угоді про партнерство України з ЄС, яка набула чинності в 1998 р. Окрім статті 63 “Довкілля”, яка є чи не найбільшою в цій Угоді і включає також питання планування дій щодо катастроф та інших надзвичайних ситуацій, аспект техногенно-екологічної безпеки спеціально визначено у контексті питань співробітництва в сфері законодавства (поряд з питанням конкурентноздатності та захисту майнових і комерційних інтересів у ст.51-2), економічної кооперації (ст.52-3), промислового співробітництва (ст.53), розробки сировинних ресурсів (ст.57-2), розвитку агропромислового комплексу (ст.60), енергетики (ст.61-2) та інших.

Тому за дорученнями Адміністрації Президента і Кабінету Міністрів України, ініційованими Чернівецькою облдержадміністрацією, водночас з утворенням

Єврорегіону “Верхній Прут” 22.09.2000 р. Мінекономіки України разом з іншими зацікавленими урядовими структурами зробило офіційний висновок про доцільність “визначення Чернівецької області пілотним полігоном для відпрацювання системних завдань державної регіональної політики України та субрегіональної європейської інтеграції в межах єврорегіонів”.

На завершення автор вважає за необхідне висловити щире подяку за цінні дискусії, поради і зауваження Т.Бауеру, Ю.Білоконю, О.Богачову, Л.Власику, М.Гайнічеру, С.Гакману, Є.Горді, М.Гостюку, А.Дембицькому, А.Круглашову, Є.Маторіну, К.Нікітовичу, В.Орленко, М.Папієву, Т.Рендюку, С.Романюку, Ю.Рудому, В.Сіваку, І.Харченко, О.Чалому, а також К.Андервальду, А.Балинські, Е.Беккарт, Ж.Вальве, Г.Вайсу, Й.Габбе, В.Гафнеру, В.Гелецьки, М.Грозаву, К.Данілюку, В.Діццю, Г.Зімнахеру, І.Івану, А.Капчелі, В.Койфану, І.Кокрішу, О.Коціану, К.Макалець, Г.Мудріху, О.Моруз, Р.Ротунду, А.Северовану, Г.Чобану, Д.Чушті, Х.Шумі

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Г. Шпель. Классификация концепций региональной экономической политики //Местные власти и рыночная экономика. Уроки западноевропейского опыта.— С-Пб.: Ин-т Евроград.—1996.—С.46-54
2. Бройде З.С. Збалансованість розвитку систем управління всіх рівнів на основі сучасних вимог безпеки і сталого розвитку //Актуальні проблеми реформування державного управління: Матеріали щорічної наук.-прак. Конф. Укр. Академії державного управління при Президенті України.- Київ.—1997.— С. 259-260
3. Попов Г.Х. Цели и условия: В чем должна заключаться региональная реформа //Экспресс-Интернет (Приложение к журналу “Паспорт экспресс”).— № 7/2000.— С.10-11
4. Бройде З.С. Механизм трансграничного сотрудничества в Карпатском регионе //Транскордонні території України (Проблеми розвитку).—Київ, Держбуд України.— 1999.— С.152-159
5. Бройде З.С. Перспективи та особливості транскордонного співробітництва в єврорегіонах на заході України //На шляху до Європи. Український досвід Єврорегіонів: Проект Київського центру Інституту Схід-Захід.- К:Логос.-2000.- С. 115-132
6. Бройде З.С. Экоеврорегион – новый механизм субрегионального сотрудничества, обеспечения устойчивого развития и техногенно-экологической безопасности //Транскордонне співробітництво у поліетнічних регіонах Східної та Південно-Східної Європи — Чернівці: Буковинський політологічний центр, Фонд Ф.Еберта.— 1999.— С.97-105
7. “Border Region Development”— Conclusions of Learning Network Policy Seminar No. 1 Co-organized by the East-West Institute and the Carpathian Foundation.(Budapest, Hungary, 29 - 30 September 1999)
8. Final Declaration of the 7th European Conference of Border Regions (Timisoara, Romania 28-30 October 1999) – 6 p.
9. Pilot implementation of the Austrian ECOPROFOT Programme as a facility for ISO 14000 and CIS Waste management Standards / Z.Broyde, H.Ferner, W.Hafner a.o. — Chernovtsy: Colir-Druk,—April 2000.— 33p.
10. Транскордонне співробітництво з питань практичного вирішення екологічних проблем регіону Україна – Румунія (5-8 квітня 2000 р., м.Чернівці) //OGI Update. Інформаційний вісник Міжнародної організації “Тромадянська Ініціатива”: Транскордонні екологічні проблеми та шляхи вирішення спільними зусиллями. Регіон: Україна –суміжні країни” № 8, червень 2000 р. – 10 с.

Резюме

**ЄВРОРЕГІОН “ВЕРХНІЙ ПРУТ” —
КОНСТИТУЮВАННЯ, КОНКРЕТНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ**

З.С.Бройде – Державний НТЦ «Екоресурс» м. Чернівці, Україна

e-mail: broyde@sacura.chernovtsy.ua

У контексті особливостей розвитку регіоналізму на Заході і у посткомуністичних країнах розглянуто формування Євро регіону “Верхній Прут” з Екоєвро регіоном в його складі, як завершувальної стадії побудови Україною цілісної системи транскордонного співробітництва вздовж всього її західного кордону для спільного розв’язання існуючих транскордонних проблем. Показано, що послідовна взаємодія центральних і місцевих влад унітарних держав з європейськими партнерами та реалізації принципів сталого соціально-економічного розвитку і техногенно-екологічної безпеки для розв’язання пріоритетних проблем, не тільки знаходять підтримку з боку ЄС, але й можуть прислужитися ефективним інструментом у розбудові власної державної регіональної політики.

Конкретні напрацювання і проекти у цій сфері є основою для розвитку системи субрегіонального партнерства з ЄС як додаткового механізму інтегрування до сучасної Європи.

Summary

**EUROREGION “UPPER PRUT” —
STATEMENT, CONCRETE DECISIONS, PERSPECTIVES**

Z.Broyde – State Scientific & Technical Centre “EcoResource”, Chernivtsy, UKRAINE

e-mail: broyde@sacura.chernovtsy.ua

Formation of Euroregion “Upper Prut” including EcoEuroRegion studied in context of Regionalism peculiarities in Western and post-communist countries as a final stage of construction of Integral System for Transfrontier Co-operation along the whole western border of Ukraine aimed joint resolution of existent cross-border problems. It was shown that consequent collaboration of the unitary States’s Central & Local Authorities with European partners as well as applying of the principles of Sustainable Development and Technogenic & Environmental Safety for adjustment of the priority issues make possibilities both for finding the support from EU and establishment of the efficient facility for the own State Regional Policy construction.

Concrete build-ups and projects in this field make a basis for sub-regional partnership system with EU as a new additional mechanism for integration into modern Europe.

Резюме

**ЄВРОРЕГІОН “ВЕРХНІЙ ПРУТ” —
КОНСТИТУІРОВАНИЕ, КОНКРЕТНЫЕ ЗАДАЧИ, ПЕРСПЕКТИВЫ**

З.С.Бройде – ГосНТЦ «Экоресурс» м. Черновцы, Украина

e-mail: broyde@sacura.chernovtsy.ua

В контексте особенностей развития регионализма на Западе и в посткоммунистических странах рассмотрено формирование Еврорегиона “Верхний Прут” с Экоеврорегионом в его составе, как завершающей стадии построения Украиной целостной системы трансграничного сотрудничества вдоль всей ее западной границы для разрешения совместными усилиями существующих трансграничных проблем. Показано, что последовательное взаимодействие центральных и местных властей унитарных государств с европейскими партнерами и реализация принципов устойчивого социально-экономического развития и техногенно-экологической безопасности для решения приоритетных проблем, не только находят поддержку со стороны ЕС, но и могут служить эффективным инструментом при построении собственной государственной региональной политики.

Конкретные наработки и проекты в этой сфере создают основу для развития системы субрегионального партнерства с ЕС как дополнительного механизма интегрирования в современную Европу.